

ROBBE

In de ochtend zwol de westerstorm aan tot orkaankracht. Hij beukte tegen de kusten van het lage land. De kleur van de lucht veranderde van grijs in vuilgeel. Op veel plaatsen waren bliksemflitsen te zien, maar er waren geen donderslagen te horen en evenmin viel er regen.

De mensen aan de kust keken elkaar aan en huiverden. Terwijl de storm om hun schoorstenen grauwde en aan hun dakgoten rammelde, vielen sommigen op hun knieën en baden. Anderen zeiden, fluisterend om de kinderen niet bang te maken, dat de Westcappelse Engel weer was uitgereden.

De storm verraste iedereen; het was alsof hij uit het niets was ontstaan. 's Morgens vroeg was de lucht nog helder en fris geweest. Enkele uren later woei het of het einde van de wereld nabij was.

Rond het middaguur richtte de storm zich tegen een oude zandplaat in de monding van de Honte, waarop nog resten stonden van een verlaten dorpje, dat ooit Waterdunen heette. Hier blies de storm alles wat hij vond de zee in, zodat ten slotte nog één ruïne restte, eenzaam boven de zandbank uitstekend, kreunend onder het geweld van de wind.

Verder het land in verstoorde de storm de begrafenis van een kleine jongen die van verdriet en honger was gestorven. Hij was het knechtje geweest van een Spaanse soldaat, die hem bijna iedere dag had afgeranseld. Terwijl om hen heen de storm takken van de bomen rukte, gooiden andere jongens het magere lichaam van hun dode makker haastig in een gat langs de weg en maakten dat ze wegwamen.

Op het Vlaamse platteland raasde de storm over dorpen die Spaanse troepen kort daarvoor hadden gezuiverd van ketters. De lijken van deze mensen die niet langer katholiek hadden willen zijn, slingerden heen en weer aan de galgen, als een akelig klokkenspel. Vier meisjes die door een toeval aan de moordpartij waren ontkomen, schuilden rillend van kou en angst in een nabijgelegen bos.

Bijna net zo vreemd als het opsteken van de storm was de rust die erna kwam. In de middag ging de wind plotseling liggen. In Vlaanderen en in Holland nam het leven weer zijn gewone gang. In Dordrecht streelde een zwak briesje de wangen van Adriaenken Jansdochter, even voordat schout Jan van Drenckwaert haar wegens ketterij in het openbaar liet wurgen. Toen de jonge vrouw dood was liet de schout haar lichaam op een klaarstaande brandstapel aan een paal binden en in brand steken.

Naast haar stond een andere veroordeelde ketter, maar Jan van Cuyk leefde nog, en bad hardop toen de zachte wind het vuur onder zijn brandstapel aanwakkerde. In de menigte die de terechtstelling gadesloeg baden velen met hem mee. Een hoefsmid die zich eerst had bedronken om het gruwelijke schouwspel te kunnen aanzien, kreeg ruzie met de schoutsknechten en werd met een scherpe hellebaard op zijn hoofd geslagen.

Toen de avond viel en de ellende van die dag eindelijk voor-

bij leek, werd het overal windstil. Geen blad bewoog, geen hond blafte. Het was of het land zijn adem inhield.

Die nacht schrok in de Dordtse binnenstad een jongen wakker door een geluid dat hij niet kon thuisbrengen. Hij opende zijn ogen en keek vanuit zijn bed naar de streep licht die de maan door het raam op de muur schilderde. Hij volgde met zijn ogen die lijn naar beneden, tot onder de scheve linnenkast, waar het maanlicht oploste in schaduwen.

Robbe Benthyn staarde naar het licht en luisterde. Hij dacht eerst dat de wind weer was opgestoken en dat hij wakker was geworden van schuivende dakpannen, maar toen hoorde hij het geluid weer. Het was een zacht bonzen, dat af en toe onderbroken werd door stilte.

Robbe voelde een rilling over zijn lijf gaan. De haartjes in zijn nek kwamen overeind. Hij wist niet waar het geluid vandaan kwam, maar hij was er zeker van dat het iets naars betekende, iets gevaarlijks, iets wat misschien te maken had met de verschrikkingen van de vorige dag. Hij gleeed zijn bed uit, liep op zijn tenen het donkere gangetje door en opende op de tast de deur naar de woonkamer.

Robbe Benthyn was een gewone jongen, zo gewoon dat je hem op straat voorbij kon lopen zonder hem werkelijk te zien. Hij had donker, licht krullend haar, een brede mond en blauwgrijze ogen die verlegen de wereld in keken. Hij had een goed verstand – dat had de meester op school wel eens tegen zijn moeder gezegd. Zelf was hij daar minder van overtuigd.

Robbe was het enige kind van een hoefsmid die in alle opzichten het tegendeel was van zijn zoon. Jan Benthyn was een grote man, sterk als een stier, met ruwe manieren. De hoefsmid

was grof in de mond en schold op alles en iedereen. Hij schold op de paarden die hij moest beslaan. Hij schold op de Spanjaarden, die een nieuwe belasting hadden ingevoerd, waardoor hij nu van elke tien verdiende penninkjes er één moest afdragen. Hij schold op de katholieke kerk, die zich onder de Spaanse bescherming machtig genoeg voelde om andersdenkenden naar het schavot te sturen. Hij schold op de pastoor, die hem had gewaarschuwd dat zijn gevloek hem op de brandstapel zou brengen. Hij schold op zijn tengere vrouw, die maar één zoon had gebaard en die daarna ziekelijk was gebleven. Maar nog het meest van alles schold hij op zijn zoon, die hij maar een slapjanus vond.

Hoewel Robbe bang was voor zijn vader en hem soms zelfs haatte, was hij eerst toch trots geweest toen de hoefsmid 's middags zijn protest tegen de openbare verbranding had laten horen. Robbe was daarbij geweest, niet om naar de verbranding te kijken, want daar werd hij misselijk van, maar omdat zijn moeder hem achter zijn vader aan had gestuurd om op hem te letten. Als de hoefsmid gedronken had wist hij vaak niet meer wat hij deed.

En daar, op de Varkenmarkt, had zijn vader de schout en zijn knechten luidkeels uitgescholden voor vuile verraders en spanjolenvrienden.

Dat de hoefsmid dronken was maakte deze daad er niet minder ernstig op. De schout had onmiddellijk zijn knechten op hem af gestuurd. Zijn vader had geprobeerd te vluchten, maar in de Gravenstraat had een van de schoutsknechten hem achterhaald en hem met zijn hellebaard op zijn hoofd geslagen. Robbe had gezien hoe zijn vader hevig bloedend op de straat was gevallen en daar was blijven liggen. Hij was gillend naar huis gierend. Omstanders hadden de hoefsmid bewusteloos thuisge-

bracht en nu lag zijn vader, op sterven na dood, op een strobed dat zijn vrouw in een hoek van de woonkamer voor hem had opgemaakt.

Voor hij naar bed ging had Robbe een poosje naast zijn vader gezeten. De hoefsmid had één keer zijn ogen opengedaan en zijn zoon aangekeken. Hij had iets willen zeggen, maar er waren alleen belletjes speeksel gemengd met bloed op zijn lippen verschenen. Robbe was gauw naar zijn kamertje gevlucht.

Toen Robbe de kamer in liep zag hij meteen dat de toestand van zijn vader de laatste uren was verergerd. In het flakkerende kaarslicht zag de hoefsmid er vreselijk uit. Zijn hoofd zat vol geronnen bloed, zijn gezicht was lijkleek, zijn handen grepen telkens naar iets wat er niet was en hij mompelde onverstaaanbare woorden. Robbes moeder zat op haar knieën naast het strobed te bidden.

Robbe wist niet goed wat hij moest doen. Hij durfde niet naast zijn moeder te gaan zitten, omdat hij bang was dat zij bij hem steun zou zoeken die hij niet kon geven. Hij durfde niets te zeggen, niets te vragen. Hij durfde zelfs niet naar zijn stervende vader te kijken. Dus bleef hij maar staan, middenin de kamer, op kousenvoeten, met kloppend hart.

Hij hoorde het geluid weer. Hier in de woonkamer, aan de straatkant, klonk het harder en onrustbarend dan achter, in zijn eigen kamertje. Het was geen onweer en evenmin was het de storm die terugkeerde.

Toen Robbe beseftte wat werkelijk het bonzende geluid veroorzaakte, draaide hij zich om en sloop naar de trap. Hij klom zachtjes naar boven, naar de lage zolder, zette een driepotig krukje voor het zolderraam, ging erop staan, deed het raam helemaal open en keek naar buiten.

Hij had het goed gehoord: het was het geluid van marcherende laarzen. Hij boog zich zover mogelijk uit het raam. In het maanlicht kon hij een stukje van de Wijnstraat zien en de groepen Spaanse soldaten die erdoorheen trokken.

Robbe had de Spanjaarden de vorige dag, vlak voor de openbare terechtstelling, de stad zien binnenkomen. Rauwe kerels waren het, sommigen te paard, gewapend met zwaarden en lansen, met helmen op en met een pantser op hun borst. Het leek er nu op alsof ze de stad weer gingen verlaten.

Plotseling zag hij hoe een groep hun straatje in kwam. Hij schrok. Voorop liepen soldaten, daarachter kwamen gewapende burgers. Hij zag het blikkere van sabels. Toen ze dichterbij kwamen herkende hij ze. De schout en zijn knechten!

Voor hun huis bleven ze staan en de schout begon op hun deur te slaan. 'Kom eruit, Jan Benthyn. Smerige ketter! En die hoer van je ook.'

In het huis bleef het doodstil. Robbe hoorde glasgerinkel. Hij boog zich uit het raam en keek naar beneden. Iemand had met een stok de ruitjes naast hun deur ingeslagen.

De angst sneed hem de adem af toen hij zag hoe een paar mannen door het kapotte raam hun huis binnenklommen. Even later klonken door het trapgat harde geluiden. Mannen schreeuwden en vloekten, en daardoorheen hoorde hij ineens de hoge stem van zijn moeder die om hulp riep.

Robbe moest zijn moeder gaan helpen, dat wist hij. De schout zou haar wat aandoen, hij moest naar beneden, die kerels tegenhouden. Maar toen hij van het krukje wilde stappen weigerden zijn spieren dienst. Als verlamd bleef hij staan.

Zijn moeder gilde, eenmaal, heel hard en doordringend. Toen hoorde hij een zware bons en daarna gerinkel van kapotvallend serviesgoed. Er werd gelachen, er werd iets zwaars omver-

gegooid – de grote kast in de huiskamer? Hij hoorde nog meer gerinkel.

Iemand klom de trap op en kwam naar het zoldertje toe, een zwaar iemand, want de treden kraakten. Robbe hoorde elke trede, het kraken werd steeds luider en daarbij hoorde hij nu ook een zware ademhaling.

Het zweet brak hem uit. Hij keek om zich heen, maar hij kon nergens naartoe. De zolder was leeg, op wat kleine spullen na waar hij zich niet achter kon verstoppen.

Een man stapte vloekend de zolder op. Robbe kneep zijn ogen dicht, hield zijn adem in en voelde zich licht worden in zijn hoofd.

De man vloekte nog een keer. Hij greep Robbe bij een arm en trok hem ruw van het krukje af. De jongen viel voorover en tui- melde tegen de knieën van de man aan, waardoor die zijn evenwicht verloor. De man deed een paar stappen naar achteren, greep om zich heen naar houvast, struikelde en viel achterover in het trapgat.

Robbe zat op zijn knieën, hij was misselijk van angst. Beneden hoorde hij de man schreeuwen en vloeken. Die komt terug, dacht hij. Hij ging staan en keek radeloos om zich heen. De enige uitweg was het raam.

Toen de treden van de trap weer begonnen te kraken, klom Robbe het venster uit. Hij kroop de houten dakgoot in, met zijn ogen bijna dicht om maar niet de diepte naast hem te zien. Hij kroop door tot een hoek, waar de dakgoot niet goed vastzat en een raar geluid maakte. Daar durfde hij niet verder en bleef hij languit liggen.

De goot lag vol met rottende bladeren. Hij drukte zich diep in de stinkende drab en voelde hoe de lichtheid in zijn hoofd plaatsmaakte voor donkere vlekken die ronddraaiden, steeds

sneller, totdat hij ten slotte niets meer zag. Even probeerde hij nog overeind te komen, maar toen werd alles zwart voor zijn ogen en viel hij terug in de dakgoot.

Hij merkte niet eens dat de man in de raamopening opdook, om zich heen keek en scheldend weer verdween.

Terwijl Robbe daar lag en niets meer hoorde en niets meer zag, werd beneden in het huis het tumult langzaam minder. Eindelijk werd de buitendeur dichtgesmeten en werd het helemaal stil.

Toen Robbe bijkwam was het nog steeds donker. Hij was steenkoud en zijn lichaam deed overal zeer. Toen hij dacht aan wat er was gebeurd, hoe hij zijn ouders in de steek had gelaten, voelde hij zich weer misselijk worden. Hij wilde huilen maar er kwamen geen tranen. Langzaam begon hij, achteruit, door de goot terug te kruipen. Hij probeerde niet te letten op het krakende geluid dat de goot maakte.

Bij het raam aangekomen klom hij naar binnen. Toen hij veilig op de plankenvloer van de zolder stond begon hij te huilen; de tranen stroomden over zijn gezicht. Hij kroop weg in een hoek van de zolder en kneep zijn ogen stijf dicht.

Na een poosje ging hij zitten. Wat was er beneden gebeurd? Wat moest hij nu doen? Zeker een uur bleef hij zo piekeren, maar al die tijd wist hij dat er maar één ding op zat. Hij moest naar beneden.

Zijn hart klopte in zijn keel toen hij zachtjes op de trap stapte. Na elke tree wachtte hij en luisterde hij ingespannen of hij iets hoorde. De trap kraakte, maar verder bleef het akelig stil. Tree voor tree kwam hij beneden.

In de grote kamer hulde een bleek maanlicht de ravage in zilver. Alles lag omver. Op zijn tenen liep Robbe naar de voordeur,

langs omgegooide stoelen, langs de hoek waar zijn vader op de strozak had gelegen. Hier kwam geen maanlicht, hier was het aardedonker. Hij trapte op kapot glas en stootte toen met zijn linkervoet tegen iets groots, iets wat hem de weg versperde. Hij bukte zich en stak zijn handen uit.

Hij voelde een lichaam en hij gilde toen hij het kleverige vocht voelde dat – hij wist het in diezelfde seconde – het bloed van zijn vader moest zijn. Bevend stond hij op. Hij hield zijn handen zo ver mogelijk van zich af.

Trillend stapte hij over het lichaam van zijn vader en rende in de richting van de deur. Maar voordat hij die bereikte struikelde hij. Hij kwam half op iets zachts terecht, een roerloos, koud lichaam. Hij voelde een jak en lange haren en een gezicht. Hij gilde nog een keer.

Robbe krabbelde overeind, wankelde naar de deur, trok die open en rende naar buiten. Weg, weg!

MOCHILERO

Malchus Benthyn was niet erg blij met zijn neefje dat middenin de nacht hysterisch huilend bij hem voor de deur stond. Malchus had zijn broer Jan nooit goed kunnen lijden. Dat die idioot zo nodig de schout moest uitschelden, had hij ook zeer afgekeurd. Wat moesten de mensen daar wel niet van denken! Het was hun eigen schuld dat zijn broer en diens vrouw zo akelig aan hun eind waren gekomen.

‘En wat moet ik nou met jou aan?’ zei hij tegen Robbe, toen die het verhaal van de vreselijke moord op zijn vader en moeder had verteld.

‘Ik durf niet terug naar huis,’ snotterde Robbe.

‘Nou, hier kun je ook niet blijven,’ zei oom Malchus. ‘Ik kan toch de zoon van een ketter niet in huis nemen. Dat zou mijn handel in gevaar brengen. Nee hoor, je moet hier weg. En gauw ook.’

‘Maar waar moet ik dan heen?’ vroeg Robbe tussen twee snikken door. Oom Malchus was de enige familie die hij had.

‘Je moet de stad uit.’ Oom Malchus trok zenuwachtig aan zijn linkeroor; dat deed hij altijd als hij moest nadenken. Na een poosje klaarde zijn gezicht op. ‘Ik weet misschien wel wat. Voor-

lopig moet je maar uit het zicht blijven. Ik wil niet dat iemand je ziet. Ga maar in het washok zitten. Dan breng ik je straks wel wat te eten.’

Terwijl Robbe in het washok wegkroop trok oom Malchus zijn beste kleren aan. Hij spande het paard voor zijn wagentje en reed naar de Sint-Jorispoort. Dat was een kleine stadspoort en daarom stond er maar één wachter. Het was nog steeds donker. Tegen de wachter zei hij dat hij op een zaakje uitging.

De poortwachter kende hem wel. Malchus handelde in ongeregelde goederen, zoals dat heette. Vaak gaf hij de poortwachters een footje. Op hun beurt ‘vergaten’ die dan zijn wagentje en zijn handel te controleren. Als Malchus ’s avonds te laat bij de poort arriveerde deden de wachters die graag nog even voor hem open. Want Malchus hield er niet van om ’s nachts buiten de stad te blijven. Je kon nooit weten wat de mensen daarvan zouden zeggen, nietwaar?

‘Pas maar op, het kan gevaarlijk zijn daarbuiten,’ waarschuwde de poortwachter.

‘Maar de Spanjaarden zijn toch in de buurt? Dan is het toch wel veilig?’ vroeg Malchus.

‘Nou ja, veilig, het is maar wat je veilig noemt,’ antwoordde de poortwachter terwijl hij de grendels van de poort schoof. ‘De spanjolen zitten hier vlakbij in een kamp bij Dubbeldam. Ik heb gehoord dat ze gauw weer weggaan. Van mij mogen ze.’

‘Dank je wel,’ zei Malchus. ‘Dan blijf ik daar een beetje in de buurt.’ Hij legde de zweep over het paard en reed de poort uit.

Vroeg in de ochtend, het was al licht, kwam hij weer terug. Hij zag er rood en verhit uit, maar hij had blijkbaar een goed humeur, want hij stopte de poortwachter een daalder toe.

‘Zo, goede zaken gedaan, zeker?’ vroeg deze verrast. Hij pro-

beerde niet eens in Malchus' wagentje te kijken. 'Rij maar door.'

'Ja ja,' antwoordde Malchus. 'Maar ik ben nog niet klaar. Ik kom meteen weer terug.'

Malchus reed direct naar zijn huis. Hij liet het paard ingespannen staan en liep achterom naar het washok. Robbe keek hem met een wit gezicht aan toen hij kwam binnenstormen.

'Kom op, je moet weg. Ik breng je,' riep oom Malchus.

'Maar het eten dan, u had toch beloofd wat eten...' stamelde Robbe.

'Ach wat, eten. Je moet weg, zeg ik toch! Ik heb wat voor je gevonden, maar je moet wel meewerken. Hier, gooi dit over je heen.'

Hij gooide de bange jongen een oude paardendecken toe, die Robbe aarzelend over zijn hoofd deed. Hij zag niets meer, rook alleen de vieze, muffe lucht.

Malchus pakte Robbe bij zijn schouder en duwde hem struikelend naar de wagen. Daar greep hij de jongen om zijn middel en tilde hem aan de achterkant het wagentje in.

'Ga liggen! En stil blijven! Niets zeggen, wat er ook gebeurt. Ik zorg dat alles goed komt,' commandeerde oom Malchus. Hij trok de paardendecken helemaal over Robbe heen, zodat er zelfs geen voet meer uitstak, en keek rond of iemand had gezien wat hier gebeurde. Daarna stapte hij op de bok en spoorde het paard aan. 'Hu, hu.'

Bij de stadspoort aangekomen hield hij het paard nauwelijks in. Hij stak zijn hand op als een groet naar de poortwachter, die beleefd achteruit stapte, en reed in draf de stad uit.

Onder de paardendecken stond Robbe doodsangsten uit. Hij kon niet zien wat er gebeurde en hij kreeg het steeds benauwder. De wagen denderde over de weg en hij werd alle kanten op geschud en gesmakt.

Toen de wagen plotseling stilstond wilde Robbe de deken van zich af gooien, maar oom Malchus hield hem tegen. ‘Blijf nog even liggen. Het is bijna veilig. Ik kom je zo halen,’ fluisterde hij.

Robbe lag te luisteren; dat was het enige wat hij onder de stinkende deken kon doen. Hij hoorde potten rinkelen en ijzerwerk kletteren. Mannenstemmen. Jongensstemmen. Gelach. En toen hoorde hij een man iets in het Spaans roepen.

Spaans? Waren hier Spanjaarden? Wat was zijn oom van plan?

Ineens herkende hij de stem van zijn oom. Die was in gesprek met een man die een vreemd soort Nederlands sprak. Robbe ving flarden op: ‘...niemand zal hem missen... kan goed lopen...’

Toen werd de paardendeken weggeslagen en staarde Robbe in het gezicht van een donkerogige Spanjaard in een soldatenuniform. Zijn hoofd leek op een omgekeerde peer: hij had een breed voorhoofd met veel zwart haar en een smalle, bijna puntige kin. De lippen waren getuit, waardoor zijn mond op een snavel leek. Hij keek Robbe onvriendelijk aan. Naast hem stond oom Malchus. Robbe bleef stokstijf liggen.

‘Hij is toch geen huilebalk, hè?’ vroeg de Spanjaard, terwijl hij Robbes angstige gezicht bestudeerde.

‘O nee,’ zei oom Malchus snel. ‘Integendeel. Nee hoor. Het is een flinke jongen en hij is van goede komaf. Heel gezond en reuze betrouwbaar.’

‘Dat zal wel,’ zei de Spanjaard nors. ‘Hup jongen, kom van die wagen af en ren eens een rondje om dit veld.’

Robbe verroerde geen vin.

‘Hé, je hoort toch wat mijnheer zegt,’ zei oom Malchus en hij gaf een ruk aan Robbes been.

Robbe klom aarzelend uit het wagentje. Hij zag een modderig, open terrein in een bos. Aan één kant stond een rij grauwe legertenten. Aan de andere kant zag hij paarden staan. Overal liepen Spaanse soldaten!

‘Nou, hup, rennen,’ beval oom Malchus. ‘Een rondje om het veld heen, zoals mijnheer zegt. Schiet op, sta niet zo te lummen. Wat moet mijnheer wel niet van je denken!’

Robbe begon op een drafje in de richting van het bos te lopen.

‘Niet ervandoor gaan hè!’ schreeuwde oom Malchus. ‘Ze krijgen je toch te pakken en dan zwaait er wat.’

Robbe had er inderdaad even aan gedacht tussen de bomen te verdwijnen, maar dat durfde hij nu niet meer. Hij sukkelde langs de bosrand in de richting van de tenten.

‘Harder!’ schreeuwde oom Malchus.

Terwijl hij langs de tenten holde zag hij een stel jongens van zijn leeftijd. Ze waren allemaal bezig. De een roskamde een paard, een ander poetste laarzen, sommigen schuurden etenspotten. De meeste jongens waren mager en zagen er slecht uit. Toen hij langs hen draafde keken ze hem nieuwsgierig aan.

Ook een paar Spaanse soldaten hielden op met wat ze aan het doen waren en keken hem na. Hij ving een paar keer hetzelfde woord op: *mochilero*. Hij wist niet wat het betekende, maar hij begreep wel dat ze hem daarmee bedoelden.

Met bonzend hart sjokte hij terug naar de plaats waar het paard en het wagentje stonden. Hij zag nog net hoe de Spanjaard een aantal muntstukken uittelde in de hand van oom Malchus.

Zijn oom keek niet erg tevreden. ‘Had je niet wat harder kunnen lopen,’ snauwde hij toen Robbe op een paar meter afstand stil bleef staan.

‘Wat gaat er gebeuren, oom?’ vroeg Robbe. Zijn stem trilde.

‘Deze mijnheer gaat voor je zorgen, jongen,’ zei oom Malchus. ‘Pas goed op en doe precies wat hij zegt. Ik wil geen klachten over je krijgen.’

‘Maar ik wil hier helemaal niet blijven,’ riep Robbe. ‘Dit zijn Spanjaarden!’

‘Nou en?’ zei oom Malchus. ‘Spanjaarden zijn ook mensen.’ Hij begon te fluisteren. ‘In de stad ben je niet meer veilig. Je bent de zoon van een ketter. Als de schout je te pakken krijgt weet ik niet wat hij met je doet. Hier loop je minder gevaar. En als ik jou was, zou ik mijn mond houden over je vader en over wat er vannacht is gebeurd. Ik denk dat deze Spanjaarden wel raad weten met een ketterzoontje.’

Robbe barstte in snikken uit. Hij voelde zich na alles wat er gebeurd was zo verlaten, zo alleen, zo omgeven door ellende en verschrikking, dat hij het liefst dood wilde zijn.

De Spaanse soldaat deed een stap naar voren en sloeg hem middenin zijn gezicht. ‘Hou op met snotteren, hondenzong,’ schreeuwde hij.

Van pijn en schrik stopte Robbe met huilen. Hij keek ontzet naar zijn oom, die deed of hij niet gezien had wat er gebeurde. Malchus stapte op de bok van het wagentje, riep ‘hu’ tegen zijn paard en gaf een ruk aan de teugels. Voordat Robbe goed beseftte wat er gebeurde reed zijn oom het terrein af, en was hij alleen met de Spanjaard.

‘Als je doet wat ik je zeg zal ik je ontzien. Zo niet, dan sla ik je verrot,’ zei de soldaat. ‘En geen gejack, daar kan ik niet tegen.’

De man sprak een vreemde mengelmoes van Nederlands en Spaans, maar Robbe begreep wat hij bedoelde.

‘Kom mee,’ zei de Spaanse soldaat. ‘Begin maar met mijn tent schoon te maken.’